

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Менеджмент»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК Публічні фінанси

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет економіко-гуманітарний, економіки та управління
(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2021 рік

Робоча програма «Публічні фінанси»
(назва навчальної дисципліни)
для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»,
освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління».
(назва спеціалізації)

«25» 08 2021 року – 24 с.

Розробники: Нечаєва І.А., доц. каф. менеджменту НУЗП, к.е.н., доц.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
менеджменту

Протокол від «30» 08 2021 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту

«30» 08 2021 року

(підпис)

(Пуліна Т.В.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету Економіки та управління

Протокол від «30» 08 2021 року № 34

«30» 08 2021 року

Голова
(підпис)

(Корольков В.В.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	<u>Варіативна</u>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: <u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 год.		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи здобувачів вищої освіти – 6 год.		Лекції	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	112 год.
		Вид контролю	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35% / 65%.

для заочної форми навчання – 7% / 93%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо діяльності в сфері управління та адміністрування публічними фінансами, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Вивчення здобувачами вищої освіти курсу «Публічні фінанси» має на меті вирішення наступних **задач**:

- оволодіння економічними категоріями, термінами фінансових відносин держави, органів місцевого самоврядування, позабюджетних фондів, господарюючих суб'єктів, міжнародних фінансів;

- вивчення складу, структури, функцій, загальних принципів побудови, управління державними та муніципальними фінансами, фінансово-кредитною, бюджетною, податковою підсистемами; принципів організації міжбюджетних відносин, фінансів публічних організацій; специфіки галузей, форм та особливостей страхування; впливу фінансів на економіку та соціальну сферу; міжнародних фінансів; розвиток процесів глобалізації світової економіки;

- опанування засобами економічного аналізу бюджетних показників, проведення необхідних фінансово-економічних розрахунків;

- закріплення навичок самостійної роботи з літературними джерелами, нормативними документами органів державної влади та управління, місцевого самоврядування.

Курс інтегрує в собі знання з макроекономіки, економетрики, обліково-фінансових дисциплін, бухгалтерського обліку та загальної теорії фінансів.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни визначаються Структурно-логічною схемою освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування»

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);

спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування;

очікувані програмні результати навчання:

ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

ПРН 10. Уміти користуватися системою електронного документообігу

ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

ПРН 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов

ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності

Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ВК 08	ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	Лекція, презентація, практичні задачі, групові заняття, ділові ігри, кейси, стандартизовані тести, ситуаційні задачі, мозковий штурм та інші форми групової роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових конференціях; підготовка наукової статті.	Тестування, обговорення проблем; перевірка результатів виконання індивідуальних робіт, презентація, кейси; участь у дискусіях; виступи з доповідями; робота в проектних групах; участь у науковій конференції з публікацією тез доповідей; публікація наукової статті з науковим керівником.
	ПРН 10. Уміти користуватися системою електронного документообігу	Групові заняття, ділові ігри, кейси, стандартизовані тести, ситуаційні задачі, мозковий штурм та інші форми групової роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових	Усне опитування на лекційних та практичних заняттях, захист результатів самостійної роботи (домашнього завдання, індивідуального дослідницького завдання), аудиторне виконання завдань, письмовий поточний

		конференціях; підготовка наукової статті.	контроль, тестування, залік.
	ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції	Лекція, презентація, практичні задачі, групові заняття, ділові ігри, кейси, стандартизовані тести, ситуаційні задачі, мозковий штурм та інші форми групової роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових конференціях; підготовка наукової статті.	Тестування, обговорення проблем; перевірка результатів виконання індивідуальних робіт, презентація, кейси; участь у дискусіях; виступи з доповідями; робота в проектних групах; участь у науковій конференції з публікацією тез доповідей; публікація наукової статті з науковим керівником.
	ПРН 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов	Лекція, презентація, практичні задачі, групові заняття, ділові ігри, кейси, стандартизовані тести, ситуаційні задачі, мозковий штурм та інші форми групової роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових конференціях; підготовка наукової статті.	Робота в проектних групах; обговорення проблем в організації; перевірка результатів виконання індивідуальних робіт, презентація; участь у дискусіях, виступи з доповідями; участь у науковій конференції з публікацією тез доповідей; публікація наукової статті з науковим керівником.
	ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності	Групові заняття, ділові ігри, кейси, стандартизовані тести, ситуаційні задачі, мозковий штурм та інші форми групової роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових конференціях; підготовка наукової статті.	Тестування, обговорення проблем; перевірка результатів виконання індивідуальних робіт, презентація, кейси; участь у дискусіях; виступи з доповідями; робота в проектних групах; участь у науковій конференції з публікацією тез доповідей; публікація наукової статті з науковим керівником.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність та функції публічних фінансів.

Тема 1. Основи теорії публічних фінансів

Сутність та функції фінансів. Основні ланки фінансової системи країни. Поняття, сутність, функції та особливості публічних фінансів. Принципи організації публічних фінансів. Значення публічних фінансів для економіки. Історичні етапи розвитку публічних фінансів.

Фінансова політика держави. Грошово-кредитна (монетарна) та бюджетно-податкова (фіскальна) політика. Повноваження державних органів в фінансовій системі.

Структура фінансової системи. Фінанси підприємств та організацій як основа формування публічних фінансів. Державні позабюджетні фонди. Державний кредит. Державні та муніципальні фінансові інститути.

Система державних органів, що регулюють фінансову сферу.

Поняття розпорядження грошовими коштами публічного утворення. Класифікація публічних видатків: адміністративна класифікація; класифікація за політичними ознаками; класифікація за економічними ознаками.

Вплив публічних видатків на економіку. Вплив фінансів на внутрішню політику. Вплив публічних фінансів на політичну структуру. Посилення влади фінансових органів. Вплив публічних фінансів на міжнародну політику. Вплив публічних фінансів на державне управління.

Тема 2. Державний сектор та фіскальні інститути

Суспільні блага та «фіаско ринку». Надання суспільних благ. Змішані блага. Мериторні блага. Ефективне забезпечення приватних та суспільних благ. Розподілення суспільних благ за рахунок бюджету. Підходи до справедливого розподілу.

Суспільний вибір та фіскальна політика. Огляд фіскальної структури держави. Класи та групи інтересів. Лобізм в бюджетному процесі. Логролінг.

Моделі мультиплікатора з фіксованими інвестиціями. Моделі мультиплікатора зі змінними інвестиціями.

Вбудована пристосованість. Розподіл фіскальних ефектів в часі. Податок або зміна видатків.

Тема 3. Бюджетна політика та макроекономічна стабілізація

Державний та муніципальний бюджет. Бюджетна побудова України. Принципи побудови бюджетної системи. Бюджетна класифікація. Аналіз бюджету. Міжбюджетні відносини та бюджетні трансфери. Бюджетне планування та бюджетний процес.

Органи, що розробляють закон про бюджет. Роль виконавчої влади: уряд, міністерство фінансів. Роль парламенту. Принципи багатокomпонентності бюджету. Бюджетні субсидії та вирівнювання бюджетних можливостей суб'єктів держави.

Методи складання бюджету та його балансування. Доходи бюджету публічного утворення. Видатки бюджету публічного утворення. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування. Профіцит бюджету.

Імовірні ресурси. Імовірні видатки. Визначення фінансової рівноваги. Затвердження державних видатків. Процедура затвердження видатків. Прийняття закону про бюджет. Єдність затверджених видатків. Правило єдності бюджету. Пом'якшення правила бюджетної єдності.

Проблеми, що виникають при складанні проектів бюджетів. Значення бюджетного регулювання на даній стадії бюджетного процесу. Проблеми, що виникають при розгляді та затвердженні проектів бюджетів. Правові наслідки, що настають при незатвердженні проектів бюджетів в строк, встановлений законодавством України.

Контроль за виконання бюджету. Техніка контролю над виконанням бюджету. Парламентський контроль над виконанням бюджету. Механізм парламентського контролю над виконанням бюджету в різних країнах.

Поняття та функції казначейства. Баланс казначейських операцій. Платіжний баланс та кругообіг грошових коштів. Проблеми казначейського виконання бюджетів. Проблеми, що виникають на звітній стадії бюджетного процесу. Проблеми відповідальності у разі відхилення звіту про виконання бюджету.

Позабюджетні фонди держави. Соціально-економічна сутність позабюджетних фондів (Пенсійний фонд України. Фонд соціального страхування України. Тощо)

Змістовий модуль 2. Податкова система та податкове адміністрування

Тема 4. Організація податкової системи

Поняття та сутність податку. Функції податків. Види податків. Оподаткування та його принципи. Поняття та сутність зборів. Функції зборів. Історичний розвиток форм (систем) податків та зборів. Економічні та правові ознаки податку. Податок та інші види обов'язкових платежів. Податкові та неподаткові збори. Податок та мито. Податок та страхові внески. Квaziподатки. Добровільні «податки».

Природа податкового тягара. Поняття та механізм податкового впливу. Зміни податкового впливу. Його вплив на структуру бюджету публічного утворення.

Цілі введення податків – фінансові та не фінансові.

Витрати зборів та уплати податків. Податкові викривлення. Надлишковий податковий тягар.

Вплив податків на виробничий потенціал економіки: на ринок праці, на приватні заощадження та інвестиції. Економічне зростання та сфера впливу податків.

Аналіз основних видів податків. Прибутковий податок: визначення доходу, що оподатковується, податкові пільги, податкові скидки. Прогресивна та регресивна податкова шкала. Податок на прибуток корпорації: структура податку, амортизаційні схеми, інвестиційні податкові скидки.

Податок на споживання – опосередковані податки. Податок на додану вартість. Акцизи. Розподіл податкового тягара. Податок на власність та нерухомість. Обґрунтування оподаткування власності.

Структура та розподіл багатства у суспільстві. Структура та база податку на власність. Розподіл тягара податку на власність. Податок на капітал. Податок на заробітну плату. Рівень податкових ставок та ставок страхових внесків та порядок їх адміністрування.

Тема 5. Податкове адміністрування

Поняття податкового адміністрування. Історія питання. Юридичні аргументи «за» та «проти» правомірності податкового адміністрування підприємницької діяльності. Відмінність податкового адміністрування від ухилення від сплати податків. Природа та причини податкового адміністрування.

Загальні та спеціальні методи податкового адміністрування підприємницької діяльності. Метод вибору системи оподаткування, метод

вибору місця державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, метод вибору організаційно-правової форми. Методи прямого скорочення, заміни та розділу відносин, трансферт-прайсінгу, вибору пільгової операції, пільгового підприємства, заліку та повернення податків переносу строків виконання обов'язків по сплаті податків, зміна строків виникнення податкових зобов'язань.

Значення вибору системи оподаткування для цілей податкового адміністрування. Правове значення спеціальних податкових режимів для цілей податкового адміністрування.

Використання правого режиму оподаткування при спрощеній системі оподаткування для цілей податкового адміністрування. Використання режимів єдиного податку на доход, режиму угоди про розділ продукції, режиму оподаткування в особливих економічних зонах, в закритих адміністративно-територіальних утвореннях для цілей податкового адміністрування.

Правове та практичне значення вибору території ведення підприємницької діяльності. Значення регіонального та місцевого податкового законодавства для цілей податкового адміністрування.

Вибір часу створення підприємства.

Правове значення методу офшору для цілей податкового адміністрування. Особливості правого регулювання окремих фінансово-господарських операцій, що необхідно враховувати при виборі конкретної офшорної юрисдикції.

Ухвали про запобігання подвійного оподаткування. Правове значення таких угод для цілей податкового адміністрування.

Змістовий модуль 3. Адміністрування фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій

Тема 6. Економіка державного боргу

Поняття державного та муніципального кредиту. Види та форми державного та муніципального кредиту.

Зміст та структура державного боргу. Аналіз теорій державного боргу. Дж. М. Кейнс та «нова ортодоксія» фіскальне витискування. Рикардіанська еквівалентність. Борг та мертвий тягар оподаткування. «Здорові фінанси» та «функціональні фінанси».

Державний борг та фінансова платоспроможність. Політика строків платежів та витрати на виплату відсотків. Ринок регіонального та місцевого боргу. Причини боргового фінансування державних видатків. Фіскальний консерватизм. «Золоте правило» державних фінансів. Займи замість грошової емісії. Наказ виборців та фіскальна ілюзія.

Короткострокова фінансова стабілізація. Державний борг та стійкість публічних фінансів. Класифікація державного боргу: ринковий та неринковий, внутрішній та зовнішній, валовий та чистий. Управління зовнішнім боргом. Основні методи управління боргом публічного утворення. Боргова стратегія.

Тема 7. Управління фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій

Характеристика етапів бюджетної реформи в Україні. Бюджетні, автономні та казенні організації. Реформування системи державних унітарних підприємств.

Актуальність та сутність системи бюджетування, що орієнтована на результат. Алгоритм бюджетування.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1 Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Основи теорії публічних фінансів	17	4	2			11
Тема 2. Державний сектор та фіскальні інститути	17	4	2			11
Тема 3. Бюджетна політика та макроекономічна стабілізація	17	4	2			11
Разом за змістовим модулем 1	51	12	6			33
Змістовий модуль 2.						
Тема 4. Організація податкової системи	17	4	2			11
Тема 5. Податкове адміністрування	17	4	2			11
Разом за змістовим модулем 2	34	8	4			22
Змістовий модуль 3.						
Тема 6. Економіка державного боргу	17	4	2			11
Тема 7. Управління фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій	18	4	2			12
Разом за змістовим модулем 3	35	8	4			23
Усього годин	120	28	14			78

4.2 Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Основи теорії публічних фінансів	16,7	0,5	0,2			16
Тема 2. Державний сектор та фіскальні інститути	16,8	0,5	0,3			16
Тема 3. Бюджетна політика та макроекономічна стабілізація	17,3	1	0,3			16
Разом за змістовим модулем 1	50,8	2	0,8			48
Змістовий модуль 2.						
Тема 4. Організація податкової системи	17,3	1	0,3			16
Тема 5. Податкове адміністрування	17,3	1	0,3			16
Разом за змістовим модулем 2	34,6	2	0,6			32
Змістовий модуль 3.						
Тема 6. Економіка державного боргу	17,3	1	0,3			16
Тема 7. Управління фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій	17,3	1	0,3			16

Разом за змістовим модулем 3	34,6	2	0,6			32
Змістовий модуль 1.	120	6	2			112

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Публічні фінанси як елемент загальнонаціональних фінансів	2	0,2
2.	Тема 2. Державний сектор та фіскальні інститути	2	0,3
3.	Тема 3. Основи організації бюджетної системи	2	0,3
4.	Тема 4. Основи організації податкової системи	2	0,3
5.	Тема 5. Податкове адміністрування та податкова оптимізація господарюючих суб'єктів	2	0,3
6.	Тема 6. Управління державним боргом	2	0,3
7.	Тема 7. Управління фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій	2	0,3
Разом		14	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом	-

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти (СР) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СР є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Метою СР є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СР є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

– виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення здобувачем вищої освіти на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які здобувачі вищої освіти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення даної дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач вищої освіти на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<p>Тема 1. Основи теорії публічних фінансів</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та функції фінансів. 2. Основні ланки фінансової системи країни. 3. Поняття, сутність, функції та особливості публічних фінансів. Принципи організації публічних фінансів. Значення публічних фінансів для економіки. Історичні етапи розвитку публічних фінансів. 4. Фінансова політика держави. Грошово-кредитна (монетарна) та бюджетно-податкова (фіскальна) політика. 5. Повноваження державних органів в фінансовій системі. 6. Структура фінансової системи. Фінанси підприємств та організацій як основа формування публічних фінансів. 7. Державні позабюджетні фонди. Державний кредит. Державні та муніципальні фінансові інститути. 8. Система державних органів, що регулюють фінансову сферу. 9. Поняття розпорядження грошовими коштами публічного утворення. 10. Класифікація публічних видатків: адміністративна класифікація; класифікація за політичними ознаками; класифікація за економічними ознаками. 11. Вплив публічних видатків на економіку. Вплив фінансів на внутрішню політику. Вплив публічних фінансів на політичну структуру. Посилення влади фінансових органів. Вплив публічних фінансів на міжнародну політику. Вплив публічних фінансів на державне управління. <p>III. Дати відповідь на тестові питання</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>	11	16
2	<p>Тема 2. Державний сектор та фіскальні інститути</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних</p>	11	16

	<p>питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільні блага та «фіаско ринку». Надання суспільних благ. 2. Змішані блага. Мериторні блага. Ефективне забезпечення приватних та суспільних благ. 3. Розподілення суспільних благ за рахунок бюджету. Підходи до справедливого розподілу. 4. Суспільний вибір та фіскальна політика. Огляд фіскальної структури держави. Класи та групи інтересів. Лобізм в бюджетному процесі. Логролінг. 5. Моделі мультиплікатора з фіксованими інвестиціями. 6. Моделі мультиплікатора зі змінними інвестиціями. 7. Вбудована пристосованість. Розподіл фіскальних ефектів в часі. Податок або зміна видатків. <p>III. Дати відповідь на тестові питання.</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>		
3	<p>Тема 3. Бюджетна політика та макроекономічна стабілізація</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний та муніципальний бюджет. Бюджетна побудова України. Принципи побудови бюджетної системи. 2. Бюджетна класифікація. Аналіз бюджету. Міжбюджетні відносини та бюджетні трансфери. Бюджетне планування та бюджетний процес. 3. Органи, що розробляють закон про бюджет. Роль виконавчої влади: уряд, міністерство фінансів. Роль парламенту. 4. Принципи багатокomпонентності бюджету. Бюджетні субсидії та вирівнювання бюджетних можливостей суб'єктів держави. 5. Методи складання бюджету та його балансування. 6. Доходи бюджету публічного утворення. Видатки бюджету публічного утворення. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування. Профіцит бюджету. 7. Імовірні ресурси. Імовірні видатки. Визначення фінансової рівноваги. 8. Затвердження державних видатків. Процедура затвердження видатків. Прийняття закону про бюджет. Єдність затверджених видатків. Правило єдності бюджету. Пом'якшення правила бюджетної єдності. 9. Проблеми, що виникають при складанні проектів бюджетів. 10. Значення бюджетного регулювання на даній стадії бюджетного процесу. Проблеми, що виникають при розгляді та затвердженні проектів бюджетів. Правові наслідки, що наступають при незатвердженні проектів бюджетів в строк, встановлений законодавством України. 11. Контроль за виконанням бюджету. Техніка контролю над виконанням бюджету. Парламентський контроль над виконанням бюджету. Механізм парламентського контролю над виконанням бюджету в різних країнах. 	11	16

	<p>12. Поняття та функції казначейства. Баланс казначейських операцій. Платіжний баланс та кругообіг грошових коштів. Проблеми казначейського виконання бюджетів.</p> <p>13. Проблеми, що виникають на звітній стадії бюджетного процесу. Проблеми відповідальності у разі відхилення звіту про виконання бюджету.</p> <p>14. Позабюджетні фонди держави. Соціально-економічна сутність позабюджетних фондів.</p> <p>III. Дати відповідь на тестові питання.</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>		
4	<p>Тема 4. Організація податкової системи</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <p>1. Поняття та сутність податку. Функції податків. Види податків. Оподаткування та його принципи.</p> <p>2. Поняття та сутність зборів. Функції зборів. Історичний розвиток форм (систем) податків та зборів.</p> <p>3. Економічні та правові ознаки податку. Податок та інші види обов'язкових платежів. Податкові та неподаткові збори. Податок та мито. Податок та страхові внески. Квазіподатки. Добровільні «податки».</p> <p>4. Природа податкового тягара.</p> <p>5. Поняття та механізм податкового впливу. Зміни податкового впливу. Його вплив на структуру бюджету публічного утворення.</p> <p>6. Цілі введення податків – фінансові та не фінансові.</p> <p>7. Витрати зборів та уплати податків. Податкові викривлення. Надлишковий податковий тягар.</p> <p>8. Вплив податків на виробничий потенціал економіки: на ринок праці, на приватні заощадження та інвестиції. Економічне зростання та сфера впливу податків.</p> <p>9. Аналіз основних видів податків. Прибутковий податок: визначення доходу, що оподатковується, податкові пільги, податкові скидки. Прогресивна та регресивна податкова шкала. Податок на прибуток корпорації: структура податку, амортизаційні схеми, інвестиційні податкові скидки.</p> <p>10. Податок на споживання – опосередковані податки. Податок на додану вартість. Акцизи. Розподіл податкового тягара. Податок на власність та нерухомість. Обґрунтування оподаткування власності.</p> <p>11. Структура та розподіл багатства у суспільстві. Структура та база податку на власність. Розподіл тягара податку на власність. Податок на капітал. Податок на заробітну плату. Рівень податкових ставок та ставок страхових внесків та порядок їх адміністрування.</p> <p>III. Дати відповідь на тестові питання</p> <p>IV. Виконати практичне завдання</p> <p>V. Розв'язати задачі.</p>	11	16
5	<p>Тема 5. Податкове адміністрування</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p>	11	16

	<p>1. Поняття податкового адміністрування. Історія питання. Юридичні аргументи «за» та «проти» правомірності податкового адміністрування підприємницької діяльності. Відмінність податкового адміністрування від ухилення від сплати податків. Природа та причини податкового адміністрування.</p> <p>2. Загальні та спеціальні методи податкового адміністрування підприємницької діяльності. Метод вибору системи оподаткування, метод вибору місця державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, метод вибору організаційно-правової форми. Методи прямого скорочення, заміни та розділу відносин, трансферт-прайсінгу, вибору пільгової операції, пільгового підприємства, заліку та повернення податків переносу строків виконання обов'язків по сплаті податків, зміна строків виникнення податкових зобов'язань.</p> <p>3. Значення вибору системи оподаткування для цілей податкового адміністрування. Правове значення спеціальних податкових режимів для цілей податкового адміністрування.</p> <p>4. Використання правого режиму оподаткування при спрощеній системі оподаткування для цілей податкового адміністрування.</p> <p>5. Використання режимів єдиного податку на доход, режиму угоди про розділ продукції, режиму оподаткування в особливих економічних зонах, в закритих адміністративно-територіальних утвореннях для цілей податкового адміністрування.</p> <p>6. Правове та практичне значення вибору території ведення підприємницької діяльності. Значення регіонального та місцевого податкового законодавства для цілей податкового адміністрування.</p> <p>7. Вибір часу створення підприємства.</p> <p>8. Правове значення методу офшору для цілей податкового адміністрування. Особливості правого регулювання окремих фінансово-господарських операцій, що необхідно враховувати при виборі конкретної офшорної юрисдикції.</p> <p>9. Ухвали про запобігання подвійного оподаткування. Правове значення таких угод для цілей податкового адміністрування.</p> <p>III. Дати відповідь на тестові питання</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>		
6	<p style="text-align: center;">Тема 6 Економіка державного боргу</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <p>1. Поняття державного та муніципального кредиту. Види та форми державного та муніципального кредиту.</p> <p>2. Зміст та структура державного боргу. Аналіз теорій державного боргу. Дж. М. Кейнс та «нова ортодоксія» фіскальне витискування. Рикардіанська еквівалентність. Борг та мертвий тягар оподаткування. «Здорові фінанси» та «функціональні фінанси».</p> <p>3. Державний борг та фінансова платоспроможність. Політика строків платежів та витрати на виплату відсотків. Ринок регіонального та місцевого боргу. Причини боргового фінансування державних видатків. Фіскальний консерватизм. «Золоте правило» державних фінансів. Займи замість грошової емісії. Наказ виборців та фіскальна ілюзія.</p>	11	16

	<p>4. Короткострокова фінансова стабілізація. Державний борг та стійкість публічних фінансів. Класифікація державного боргу: ринковий та неринковий, внутрішній та зовнішній, валовий та чистий. Управління зовнішнім боргом. Основні методи управління боргом публічного утворення. Боргова стратегія.</p> <p>III. Дати відповідь на тестові питання</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>		
7	<p>Тема 7 Управління фінансами державних та муніципальних підприємств та організацій</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика етапів бюджетної реформи в Україні. 2. Бюджетні, автономні та казенні організації. 3. Реформування системи державних унітарних підприємств. 4. Актуальність та сутність системи бюджетування, що орієнтована на результат. Алгоритм бюджетування. <p>III. Дати відповідь на тестові питання</p> <p>IV. Виконати практичне завдання.</p>	12	16
	Разом	78	112

9. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у олімпіадах;
- участь у конкурсах студентських робіт;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим здобувачем вищої освіти планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- написання есе, творчих завдань тощо.

Здобувачі вищої освіти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів, реферативних доповідей, аналізу наукових статей, статистичних даних по місту, області, регіону.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання індивідуальним завданням є контрольна робота.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – розділення цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- структуру та тенденції розвитку української та світової фінансових систем;
- знати основи організації грошово-кредитного регулювання, взаємозв’язків між різними частинами грошового обороту, грошового та торгового обороту, основи банківської та біржової справи, основи організації оподаткування та страхування, державних та муніципальних фінансів;
- знати основні категорії та поняття бюджетного та податкового права, їх систему та джерела;
- розуміти багатогранність фінансових процесів у сучасному світі, їх взаємозв’язок з іншими процесами, що відбуваються у суспільстві;

уміти:

- використовувати отримані знання для вирішення конкретних практичних ситуацій;
- вирішувати нестандартні задачі, прогнозувати економічні процеси в сфері публічних фінансів (грошових, фінансових та кредитних відносин);
- аналізувати фінансову, податкову та бюджетну звітність;
- збирати необхідні статистичні дані, обробляти їх, аналізувати та надавати в затребуваній для інформаційного огляду та/або аналітичного звіту формі;

володіти:

- навичками роботи в закладах фінансової та кредитної системи, включаючи зовнішньоекономічну сферу, бути спроможним самостійно працювати на посадах, що потребують аналітичного підходу в нестандартних ситуаціях;
- методами економічного аналізу поведінки економічних агентів та ринків в глобальному середовищі;
- навичками роботи з нормативними документами.

12. Засоби оцінювання та методи контролю

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Публічні фінанси» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Публічні фінанси» поділяється на 3 змістовних модуля та 7 тем.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв'язання завдань, тестування.

До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів вищої освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів вищої освіти і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті здобувачами вищої освіти у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Публічні фінанси» застосовується поточний рейтинговий контроль знань здобувачів вищої освіти. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у НУЗП порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- проміжний контроль.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувач вищої освіти має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом декана. Порядок такого контролю визначає викладач.

Об'єктом поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- відвідування лекційних та семінарських занять;
- систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях;
- виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання;
- виконання одного з вибіркового завдань для самостійного опрацювання;

– участь в конкурсах, конференціях та олімпіадах.

Контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань здобувачів вищої освіти при обговоренні питань семінарських занять.

Критерії оцінювання: активність здобувачів вищої освіти в обговоренні питань семінарів вимірюється середнім значенням одержаних впродовж семестру оцінок.

Рейтинговий (модульний) контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (модулями).

Підсумкове оцінювання знань. Загальна підсумкова оцінка знань з дисципліни складається з суми балів за результати поточного та модульного контролю. До заліково-екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий модулі.

Іспит (залік) проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором здобувача вищої освіти.

№ п/ п	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів								
		Робота на лекції	Активна участь у дискусії	Презентація	Практичні заняття			Контрольна робота	Самостійна робота	Разом
					Присутність на прак. занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль			
Підсумковий контроль (екзамен)										
1	Змістовий модуль 1 (12 лекц., 6 практ.)	6	3	3	3	9	6	5	5	40
	Тема 1.	2	1	1	1	3	2			10
	Тема 2.	2	1	1	1	3	2			10
	Тема 3.	2	1	1	1	3	2			10
	Контрольна робота							5		5
	Самостійна робота								5	5
2	Змістовий модуль 2 (8 лекц., 4 практ.)	4	2	2	2	6	4	5	5	30
	Тема 4.	2	1	1	1	3	2			10
	Тема 5.	2	1	1	1	3	2			10
	Контрольна робота							5		5
	Самостійна робота								5	5
3	Змістовий модуль 3 (8 лекц., 4 практ.)	4	2	2	2	6	4		5	30
	Тема 6.	2	1	1	1	3	2			10
	Тема 7.	2	1	1	1	3	2			10
	Контрольна робота							5		10
	Самостійна робота								5	5
	Разом	14	7	7	7	21	14	15	15	100

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (іспит)

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Рубіжний контроль 1					
T1	T2	T3	T4	Контрольна робота	
20	20	20	20	20	100

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Рубіжний контроль 2					
T5	T6	T7	Контрольна робота		
25	25	25	25		100

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з курсу «Публічні фінанси» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання за освітньо-науковою програмою підготовки бакалавр спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» / Укл. І.А. Нечаєва. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. - 17 с.

2. Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять з дисципліни «Публічні фінанси» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою підготовки бакалавр спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 40 с.

3. Методичні вказівки до проведення самостійних та індивідуальних занять з дисципліни «Публічні фінанси» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою підготовки бакалавр спеціальності 281 «Публічне

управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 16 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України. Закон України № 436-IV від 16.01.2003. – [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112. - [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Бюджетний кодекс України. Закон України № 2456-VI. [Електронний ресурс]. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/12156.html>.
4. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с. URL : <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4483/1/%D0%9B%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA%20%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>
5. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с. URL : https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0002.pdf
6. Місцеві фінанси: підручник / за ред.: О. П. Кириленко. 2-ге вид., доповн. і перероб. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2014. 448 с. URL : http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12095/1/Miscevi_finansuPD_2_B5%20%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9F..pdf
7. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / за ред.: О. П. Кириленко. Тернопіль: Астон, 2015. 360 с. URL : [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12250/1/%D0%9C%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20\(2015\).pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12250/1/%D0%9C%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20(2015).pdf)

Додаткова

1. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Навчальний посібник. — 2-ге видання, перероблене і доповнене. — Київ: Ліра-К, 2013. — 604 с.
2. Антоненко О. І. Бюджетний менеджмент: навчально-методичний посібник до самостійної та індивідуальної роботи студентів. – Харків: ХІБС УБС НБУ, 2013. 76 с.
3. Калінеску Т. В., Корецька-Гармаш В. О., Демидович В. В. Адміністрування податків: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 290 с.

4. Благун І. Г., Воронко Р.М., Бучкович М.Л. Бюджетний менеджмент: навч. посібник: Львів: «Магнолія-2006», 2012. 224 с.
5. Нечаєва, І. А. Аналіз формування та витрачання публічних фондів грошових коштів в умовах бюджетної децентралізації [Електронний ресурс] / І.А. Нечаєва // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – Режим доступу: <http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=eng&z=5429>
6. Нечаєва, І. А. Напрями, особливості та проблеми формування та використання місцевих фінансів в Україні в умовах бюджетної децентралізації [Текст] / І.А. Нечаєва // Економіка та держава. – 2017. – № 7. – С. 40 – 48.
7. Нечаєва, І. А. Бюджетна децентралізація: підсумки, результати та наслідки перших етапів її впровадження для місцевих фінансів (на прикладі Запорізької області) [Текст] / І.А. Нечаєва // Інвестиції : практика та досвід. – 2017. – № 19. – С. 72 – 81.
8. Нечаєва І. А. Реформа системи соціального страхування як засіб зміцнення соціально-економічної безпеки України в умовах перманентної кризи. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1634> (дата звернення: 02.05.2020). DOI: 10.32702/2307-2156-2020.4.58
9. Iryna Nechayeva (2020) “Analysis of state and development of industrial infrastructure in Zaporizhzhya region”, *Roczniki Ekonomiczne KPSW w Bydgoszczy Roczniki Ekonomiczne Vol. 12* , pp. 137-150, available at: <http://kpsw.edu.pl/nauka-i-rozwoj/roczniki-ekonomiczne-kpsw/roczniki-ekonomiczne-nr-12>
10. Нечаєва І. А. Оцінка прозорості та відкритості комунального підприємства (установи, організації) як запорука ефективного використання місцевих фінансів і територіального розвитку. *Проблеми економіки*. 2020. №2. С. 265–273. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-265-273>.
11. Нечаєва І. А. Податкова реформа в умовах євроінтеграційних процесів та кризи: можливі результати для України. *Modern Economics*. 2020. № 22(2020). С. 64-71. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V22\(2020\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V22(2020)-10).
12. . Нечаєва І. А., Рощина Д. С. Використання організаційно-фінансового механізму державно-приватного партнерства: досвід Великобританії. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8407> (дата звернення: 27.12.2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.82
13. Нечаєва І. А., Костецька А. І. Особливості та переваги використання програмно-цільового методу в формуванні бюджету ОТГ. *Тиждень науки-2021*. Факультет економіки та управління. Тези доповідей науково-практичної конференції, Запоріжжя, 19–23 квітня 2021 р. [Електронний ресурс] / редкол. :В. В. Наумик (відпов. ред.) електрон. дані. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2021. 408 с., с.223-225
14. Нечаєва І. А., Костецька А. І. Використання гендерно орієнтованого підходу у бюджетному процесі громади. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2021. №9. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-9-7545>

Джерела іноземною мовою

1. Charles E. Menifield The Basics of Public Budgeting and Financial Management: A Handbook for Academics and Practitioners 3rd Edition, Kindle Edition, 2017. 274 p.
2. Hindriks, Jean. Intermediate Public Economic / Jean Hindriks and Gareth D. Myles. – Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2006. 724 p.
3. Hashimzade, Nigar. Solution Manual to Accompany Intermediate Public Economic / Nigar Hashimzade, Jean Hindriks and Gareth D. Myles. – Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2006. 554 p.

Інформаційні ресурси

1. Державний комітет статистики України. Електронні данні. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Головне управління статистики у Запорізькій області URL : <http://www.zp.ukrstat.gov.ua/>.
15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Стратегія та програма управління державним боргом URL : <https://mof.gov.ua/uk/osnovna-informacija>
16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Бюджетна політика URL : <https://mof.gov.ua/uk/budget-policy>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Податкова політика URL : <https://mof.gov.ua/uk/tax-policy>
18. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Міжнародні податкові відносини URL : <https://mof.gov.ua/uk/international-tax-relations>
19. Засади стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічні принципи). Київ, серпень 2020 р. URL : <https://mof.gov.ua/storage/files/SOB%20Strategy.pdf>
20. Державний веб-портал бюджету для громадян URL : <https://openbudget.gov.ua/>
21. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського URL : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>